

Секція: Фінанси, гроші та страхування

Дутченко О.О.

*кандидат економічних наук
асистент кафедри фінансів*

Дутченко О.М.

*кандидат економічних наук
доцент кафедри теоретичної та прикладної економіки
ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ»*

м. Суми, Україна

ГАЛУЗЕВА СТРУКТУРА ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ

Перебіг кризових подій у фінансово-економічній сфері засвідчив уразливість структурних елементів економіки держави.

Поняття економічної кризи в науковій літературі визначається як складний, загострений стан економіки країни, який характеризується скороченням виробництва, розладом грошових і кредитних відносин, інфляцією, банкрутством промислових, торговельних та інших фірм і підприємств, банківської системи, зростанням безробіття, різким зниженням життєвого рівня основних категорій населення [1].

Одним з основних індикаторів, що дозволяє проаналізувати поточні події та спрогнозувати їх розвиток для прийняття практичних рішень в області економічного аналізу, на наш погляд, є галузева структура економіки.

Циклічність економічних процесів впливає на структуру співвідношень галузей економіки. На думку видатного дослідника циклічності економіки М. Д. Кондратьєва, головною причиною криз є виникнення нових виробництв, ефективність яких перевищує цей показник аналогічних існуючих виробництв. Нові галузі базуються на нових технологіях, що, в свою чергу, призводить до

появи конкурентних переваг і, як наслідок, переливу капіталу з традиційних галузей економіки у нові [3, с. 342].

Аналіз динаміки галузевої структури виробництва ВВП дозволяє дослідити розвиток галузевої структури економіки України (табл. 1).

Таблиця 1 – Динаміка галузевої структури виробництва ВВП
за 2004-2011 рр., %

Вид економічної діяльності	Роки							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Сільське господарство, мисливство та лісове господарство	-	-1,47	-1,78	-1,18	0,43	0,32	-0,59	0,86
Добувна промисловість	-	0,62	0,04	0,34	1,60	-2,15	1,61	0,63
Обробна промисловість	-	1,87	0,72	-0,48	-2,61	-1,80	-3,55	-1,86
Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	-	-0,06	0,02	-0,26	-0,17	0,48	-0,74	0,23
Будівництво	-	-0,41	0,25	0,33	-1,26	-0,77	0,23	-0,14
Оптова і роздрібна торгівля; торгівля транспортними засобами; послуги з ремонту	-	1,31	0,04	0,54	0,93	-0,48	-0,22	0,42
Транспорт і зв'язок	-	-1,43	-0,38	-0,79	-0,47	2,42	-2,73	-0,03
Освіта	-	0,18	0,16	-0,35	0,10	0,71	-0,85	-0,37
Охорона здоров'я та соціальна допомога	-	0,10	0,14	-0,19	-0,01	0,42	-0,07	-0,38
Інші види економічної діяльності	-	-0,48	1,62	2,78	2,40	2,80	-7,11	-2,22

Джерело: складено авторами за даними[2]

Проведений аналіз свідчить, що амплітуда коливань частки галузі у виробництві ВВП постійно змінюється та дозволяє припустити, що всі галузі економіки мають свої тенденції до розвитку, підлягають структурним змінам з різною швидкістю трансформації, що визначає термін ефективного функціонування галузі.

На нашу думку, конфліктність кризи знаходить своє відображення в неперервній трансформації галузевої структури економіки. Така циклічність кризових процесів, їх вплив на розвиток економіки, та можливість повторення в майбутньому потребує розробку єдиних методичних підходів до їх аналізу та систематизації механізмів реагування на їх прояви в період економічної кризи.

Література

1. Бредкіна І.К. Сучасні підходи до визначення поняття «криза» / І.К. Бредкіна, Ю.А. Сімах // II Международная научно-практическая Интернет-конференция "ПРОБЛЕМЫ ФОРМИРОВАНИЯ НОВОЙ ЭКОНОМИКИ XXI ВЕКА" (25-26 декабря 2009 г.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу до документу : <http://www.confcontact.com/2009new/3-brenkina.php>
2. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : // www.ukrstat.gov.ua
3. Юхименко П. І. Історія економіки та економічної думки: Підручник. Затверджено МОН / П. І. Юхименко, П. М. Леоненко. – К. : Знання. – 2011. – 646 с.

Дутченко, О.О. Галузева структура економіки України в умовах фінансової кризи [Текст] / О.О. Дутченко, О.М. Дутченко // Економіка в умовах глобалізації світових економічних процесів: матеріали XXIV Міжнародної науково-практичної конференції (5-6 квітня 2013 р.): у 2-х частинах. – Львів: ЛЕФ, 2013. - Ч.1. – С. 20-21.